

**USTAWA**  
**z dnia 19 kwietnia 1991 r.**

**o samorządzie pielęgniarek i położnych<sup>1)</sup>**

**Rozdział 1**  
**Przepisy ogólne**

**Art. 1.**

1. Tworzy się samorząd pielęgniarek i położnych dla reprezentowania zawodowych, społecznych i gospodarczych interesów tych zawodów, zwany dalej „samorządem”.
2. Jednostkami organizacyjnymi samorządu posiadającymi osobowość prawną są: okręgowe izby pielęgniarek i położnych oraz Naczelna Izba Pielęgniarek i Położnych zwane dalej odpowiednio „okręgowymi izbami” i „Naczelną Izbą”.
3. Samorząd jest niezależny w wykonywaniu swych zadań i podlega tylko ustawie.

**Art. 2.**

1. Siedzibą Naczelnej Izby jest Warszawa.
2. Obszar działania poszczególnych okręgowych izb pielęgniarek i położnych, ich liczbę i siedziby ustala Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych na wniosek zjazdów okręgowych, uwzględniając zasadniczy podział terytorialny państwa.
3. Okręgową izbę stanowią pielęgniarki i położne wpisane na listę jej członków.

---

<sup>1)</sup> Przepisy niniejszej ustawy wdrażają postanowienia:

- 1) dyrektywy 77/452/EWG z dnia 27 czerwca 1977 r. dotyczącej wzajemnego uznawania dyplomów, świadectw i innych dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji pielęgniarki odpowiedzialnej za opiekę ogólną, łącznie ze środkami mającymi na celu ułatwienie skutecznego wykonywania prawa przedsiębiorczości i swobody świadczenia usług (Dz. Urz. WE L 176 z 15.07.1977, z późn. zm.),
- 2) dyrektywy 80/154/EWG z dnia 21 stycznia 1980 r. dotyczącej wzajemnego uznawania dyplomów, świadectw i innych dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji w zakresie położnictwa i zawierającej środki mające na celu ułatwienie skutecznego wykonywania prawa przedsiębiorczości i swobody świadczenia usług (Dz. Urz. WE L 033 z 11.02.1980, z późn. zm.),
- 3) dyrektywy 2001/19/WE z dnia 14 maja 2001 r. zmieniającej dyrektywy 89/48/EWG i 92/51/EWG w sprawie ogólnego systemu uznawania kwalifikacji zawodowych oraz dyrektywy 77/452/EWG, 77/453/EWG, 78/686/EWG, 78/687/EWG, 78/1026/EWG, 78/1027/EWG, 80/154/EWG, 80/155/EWG, 85/384/EWG, 85/432/EWG, 85/433/EWG i 93/16/EWG dotyczące zawodów pielęgniarki ogólnej, lekarza dentystry, lekarza weterynarii, położnej, architekta, farmaceuty i lekarza (Dz. Urz. WE L 206 z 31.07.2001).

Dane dotyczące ogłoszenia aktów prawnych prawa Unii Europejskiej, zamieszczone w niniejszej ustawie - z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej - dotyczą ogłoszenia tych aktów w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej - wydanie specjalne.

Opracowano na podstawie: Dz.U. z 1991 r. Nr 41, poz. 178, z 1996 r. Nr 24, poz. 110, Nr 91, poz. 410, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 2000 r. Nr 120, poz. 1268, z 2002 r. Nr 62, poz. 559, Nr 153, poz. 1271, Nr 240, poz. 2052, z 2004 r. Nr 92, poz. 885, z 2007 r. Nr 176, poz. 1237.

**Art. 3.**

1. Ilekroć w ustawie jest mowa o „pielęgniarce” należy przez to rozumieć również „pielęgniarza”.
2. Ilekroć w ustawie jest mowa o „państwie członkowskim Unii Europejskiej” należy przez to rozumieć również „państwo członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz Konfederację Szwajcarską”.
3. Ilekroć w ustawie jest mowa o „obywatelach państw członkowskich Unii Europejskiej”, należy przez to rozumieć również „członków ich rodzin” w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. Nr 144, poz. 1043 oraz z 2007 r. Nr 120, poz. 818) oraz obywateli państw trzecich posiadających zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego WE w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1694 oraz z 2007 r. Nr 120, poz. 818 i Nr 165, poz. 1170).

**Art. 4.**

1. Zadaniem samorządu jest w szczególności:
  - 1) sprawowanie pieczy i nadzoru nad należyтым wykonywaniem zawodu pielęgniarki i położnej,
  - 2) ustalanie i upowszechnianie zasad etyki zawodowej oraz sprawowanie nadzoru nad ich przestrzeganiem,
  - 3) ustalanie standardów zawodowych i standardów kwalifikacji zawodowych pielęgniarek i położnych obowiązujących na poszczególnych stanowiskach pracy, zatwierdzanych przez Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej,
  - 4) opiniowanie programu kształcenia zawodowego,
  - 5) współdziałanie w ustalaniu kierunków rozwoju pielęgniarstwa,
  - 6) integrowanie środowiska pielęgniarek i położnych,
  - 7) obrona godności zawodowej pielęgniarek i położnych,
  - 8) reprezentowanie i ochrona zawodu pielęgniarki i położnej,
  - 8a) udzielanie informacji na temat uznawania kwalifikacji zawodowych, uregulowań prawnych dotyczących ochrony zdrowia, w tym zawodu pielęgniarki lub położnej, ubezpieczeń społecznych oraz zasad etyki zawodowej w zakresie niezbędnym do wykonywania zawodu pielęgniarki i położnej,
  - 9) zajmowanie stanowiska w sprawach stanu zdrowia społeczeństwa, polityki zdrowotnej państwa oraz organizacji ochrony zdrowia,
  - 10) szerzenie oświaty zdrowotnej,
  - 11) współpraca z towarzystwami naukowymi, szkołami wyższymi i jednostkami badawczo-rozwojowymi w kraju i za granicą,
  - 12) współpraca z samorządem lekarskim oraz z samorządami innych zawodów medycznych w kraju i za granicą,
  - 13) organizowanie i prowadzenie instytucji samopomocowych i innych form pomocy materialnej dla pielęgniarek, położnych i ich rodzin,
  - 14) zarządzanie majątkiem własnym,

- 15) prowadzenie działalności wydawniczej,
  - 16) uznawanie kwalifikacji pielęgniarek i położnych będących obywatelami państw członkowskich Unii Europejskiej, zamierzających wykonywać zawód pielęgniarstwa lub położnej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Samorząd wykonuje swoje zadania w szczególności przez:
- 1) stwierdzanie prawa wykonywania zawodu pielęgniarstwa i prawa wykonywania zawodu położnej oraz prowadzenie rejestru pielęgniarek i rejestru położnych,
  - 2) negocjowanie warunków pracy i płac,
  - 3) opiniowanie i wnioskowanie w sprawach kształcenia przed- i podyplomowego, a w szczególności specjalizacji zawodowej pielęgniarek i położnych,
  - 4) przewodniczenie komisjom konkursowym na stanowiska pielęgniarek naczelnych, przełożonych i pielęgniarek oddziałowych oraz uczestnictwo w konkursach na inne kierownicze stanowiska w służbie zdrowia,
  - 5) opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących ochrony zdrowia i wykonywania zawodu pielęgniarstwa i położnej,
  - 6) orzekanie w zakresie odpowiedzialności zawodowej pielęgniarek i położnych oraz sprawowanie sądownictwa polubownego.
3. W celu realizacji zadań, o których mowa w ust. 1 pkt 8a, Naczelna Izba Pielęgniarek i Położnych oraz okręgowe izby pielęgniarek i położnych mogą tworzyć w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia ośrodki informacyjno-educacyjne.

#### **Art. 5.**

Uprawnienia samorządu wymienione w art. 4 ust. 2 pkt 2 nie naruszają uprawnień związków zawodowych wynikających z ustawy o związkach zawodowych i Kodeksu pracy.

#### **Art. 6.**

1. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej może zaskarżyć do Sądu Najwyższego pod zarzutem sprzeczności z prawem uchwały organu izby w ciągu 2 miesięcy od dnia otrzymania uchwały. Sąd Najwyższy utrzymuje zaskarżoną uchwałę w mocy lub ją uchyla.
2. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej może zwrócić się do Krajowego Zjazdu Pielęgniarek i Położnych lub do Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych o podjęcie uchwały w sprawie należącej do właściwości samorządu.
3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2 powinien rozpatrzyć najbliższy Krajowy Zjazd Pielęgniarek i Położnych, a Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych w terminie miesiąca od jego wpływu.

### **Rozdział 2**

#### **Członkowie samorządu, ich prawa i obowiązki**

#### **Art. 7.**

1. Na listę członków okręgowej izby wpisuje się pielęgniarki i położne, które:

- 1) posiadają prawo wykonywania zawodu,
  - 2) zamierzają wykonywać lub wykonują zawód na obszarze działania izby.
2. Na listę członków okręgowej izby mogą być wpisane, na swój wniosek, pielęgniarki i położne spełniające warunek określony w ust. 1 pkt 1, lecz nie wykonujące zawodu.
3. W razie wykonywania zawodu na obszarze działania dwóch lub więcej izb, pielęgniarka lub położna podlega wpisaniu na listę członków wybranej przez siebie izby.
4. Obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej wykonujących czasowo i okazjonalnie zawód pielęgniarki, położnej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie wpisuje się na listę członków okręgowej izby. Sposób rejestracji tych osób określa art. 11i.
5. Osoby, o których mowa w ust. 4, podlegają odpowiedzialności zawodowej na zasadach określonych w rozdziale 6 oraz przepisom dotyczącym definicji zawodu, sposobu wykonywania zawodu oraz używania tytułów zawodowych.

#### **Art. 8.**

Skreślenie z listy członków okręgowej izby następuje wskutek:

- 1) śmierci,
- 2) prawomocnego pozbawienia prawa wykonywania zawodu z mocy orzeczenia sądu pielęgniarek i położnych lub z wyroku sądu,
- 3) zrzeczenia się prawa wykonywania zawodu,
- 4) przeniesienia się na teren innej izby.

#### **Art. 9.**

Członkowie samorządu obowiązani są:

- 1) postępować zgodnie z zasadami etyki zawodowej,
- 2) sumiennie wykonywać obowiązki zawodowe,
- 3) przestrzegać uchwał organów izb,
- 4) regularnie opłacać składkę członkowską.

#### **Art. 10.**

Członkowie samorządu mają prawo:

- 1) wybierać i być wybierani do organów izb z zastrzeżeniem art. 15 ust. 1,2 i 3,
- 2) korzystać z pomocy izb w zakresie rozwijania kwalifikacji zawodowych oraz w zakresie zapewnienia właściwych warunków wykonywania zawodu,
- 3) korzystać z ochrony i pomocy prawnej organów izb,
- 4) korzystać z innych świadczeń izb i działalności samopomocowej.

#### **Art. 11.**

1. Pracodawca nie może wypowiedzieć lub rozwiązać umowy o pracę ani wypowiedzieć warunków pracy i płacy pielęgniarce lub położnej pełniącej funkcję z wyboru w organach izb, o których mowa w art. 12 pkt 2-5 i art. 13 pkt 2-5, w

czasie jej pełnienia oraz w okresie jednego roku po ustaniu kadencji, bez zgody właściwej okręgowej rady pielęgniarek i położnych.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadkach określonych w art. 40, art. 40<sup>1</sup> oraz w art. 43 Kodeksu pracy.

## **Rozdział 2a**

### **Rejestry pielęgniarek i położnych**

#### **Art. 11a.**

1. Centralny Rejestr Pielęgniarek i Położnych prowadzi Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych.
2. Rejestr, o którym mowa w ust. 1, jest prowadzony w formie elektronicznej, w sposób uniemożliwiający jego uszkodzenie, zniszczenie lub dostęp osób nieupoważnionych.
3. Minister właściwy do spraw zdrowia może, w ramach środków budżetu państwa, których jest dysponentem, dofinansować koszty związane z prowadzeniem rejestru, o którym mowa w ust. 1.

#### **Art. 11b.**

Rejestr, o którym mowa w art. 11a ust. 1, zawiera następujące dane:

- 1) imię (imiona) i nazwisko,
- 2) nazwisko rodowe,
- 3) imiona rodziców,
- 4) płeć,
- 5) miejsce i datę urodzenia,
- 6) numer ewidencyjny PESEL, a w przypadku gdy pielęgniarka lub położna nie nadano tego numeru – serię i numer dowodu osobistego lub paszportu, albo numer identyfikacyjny innego dokumentu, na podstawie którego możliwe jest ustalenie danych,
- 7) numer NIP – w odniesieniu do pielęgniarki, położnej, posiadającej taki numer,
- 8) obywatelstwo (obywatelstwa),
- 9) adres zamieszkania,
- 10) tytuł zawodowy,
- 11) numer zaświadczenia o prawie wykonywania zawodu albo ograniczonego prawa wykonywania zawodu oraz numery poprzednich zaświadczeń o prawie wykonywania zawodu z określeniem organu wydającego zaświadczenie i daty wydania,
- 12) informację o posiadaniu prawa wykonywania zawodu w innym państwie niż Rzeczpospolita Polska,
- 13) informację o ograniczeniach w wykonywaniu zawodu,
- 14) nazwę ukończonej szkoły pielęgniarstwa lub szkoły położnych, numer dyplomu i datę jego wydania oraz rok ukończenia tej szkoły,

- 15) datę rozpoczęcia wykonywania zawodu,
- 16) datę i miejsce rozpoczęcia i ukończenia stażu podyplomowego,
- 17) datę i rodzaj ukończonego kształcenia podyplomowego, nazwę organizatora kształcenia wydającego zaświadczenie oraz w przypadku szkolenia specjalizacyjnego numer dyplomu oraz datę jego wystawienia,
- 18) stopień naukowy, datę jego uzyskania oraz nazwę organu nadającego stopień,
- 19) tytuł naukowy, datę jego uzyskania oraz nazwę organu nadającego tytuł,
- 20) nazwę pracodawcy oraz datę zatrudnienia i stanowisko, poczynając od daty rozpoczęcia wykonywania zawodu,
- 21) informację o prowadzeniu indywidualnej, indywidualnej specjalistycznej lub grupowej praktyki pielęgniarek, położnych wraz z numerem wpisu do właściwego rejestru,
- 22) informację o zaprzestaniu wykonywania zawodu,
- 23) informację o zawieszeniu prawa wykonywania zawodu,
- 24) informację o zrzeczeniu się prawa wykonywania zawodu,
- 25) stosunek do służby wojskowej w odniesieniu do obywateli Rzeczypospolitej Polskiej,
- 26) informację o skreśleniu z rejestru pielęgniarek i rejestru położnych prowadzonego przez właściwą okręgową radę pielęgniarek i położnych.

#### **Art. 11c.**

1. Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych na wniosek osoby wpisanej do rejestru dokonuje wypisów z rejestru, o którym mowa w art. 11a ust. 1, w zakresie dotyczącym tej osoby.
2. Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych na wniosek odpowiednich władz lub organizacji państwa członkowskiego Unii Europejskiej udostępnia z rejestru, o którym mowa w art. 11a ust. 1, niezbędne do uznania kwalifikacji informacje, o które wnoszą odpowiednie władze lub organizacje państwa członkowskiego Unii Europejskiej, a które mogą mieć wpływ na podjęcie lub wykonywanie zawodu pielęgniarki, położnej na terytorium tego państwa.
3. Na wniosek upoważnionych organów udostępnia się informacje zawarte w rejestrze dla celów statystycznych.

#### **Art. 11d.**

Pielęgniarka, położna wpisana do rejestru, o którym mowa w art. 11a ust. 1, jest obowiązana do niezwłocznego zawiadomienia właściwej okręgowej rady pielęgniarek i położnych o wszelkich zmianach danych, o których mowa w art. 11b, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia ich powstania.

#### **Art. 11e.**

Okręgowa rada pielęgniarek i położnych jest obowiązana do przekazywania Naczelnej Radzie Pielęgniarek i Położnych danych z prowadzonego przez siebie rejestru pielęgniarek i rejestru położnych, nie później niż w terminie 7 dni od daty dokonania wpisu do odpowiedniego rejestru.

**Art. 11f.**

Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych jest obowiązana przekazywać do dnia 23 grudnia każdego roku ministrowi właściwemu do spraw zdrowia informacje o aktualnej liczbie i strukturze zatrudnienia pielęgniarek i położnych wykonujących zawód na terenie działania poszczególnych okręgowych rad pielęgniarek i położnych.

**Art. 11g.**

Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób prowadzenia Centralnego Rejestru Pielęgniarek i Położnych, w tym sposób aktualizacji danych zawartych w tym rejestrze oraz sposób udostępniania danych wpisanych do tego rejestru, kierując się koniecznością zapewnienia wiarygodności oraz ochrony danych.

**Art. 11h.**

1. Okręgowa rada pielęgniarek i położnych prowadzi rejestr pielęgniarek i rejestr położnych.
2. Rejestry, o których mowa w ust. 1, zawierają dane, o których mowa w art. 11b pkt 1-25.
3. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, sposób prowadzenia rejestru pielęgniarek i rejestru położnych oraz sposób udostępniania danych wpisanych do rejestru, kierując się koniecznością zapewnienia wiarygodności oraz ochrony danych.

**Art. 11i.**

1. Okręgowa izba pielęgniarek i położnych prowadzi rejestr obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej wykonujących na terenie tej izby czasowo i okazjonalnie zawód pielęgniarki, położnej.
2. Rejestr, o którym mowa w ust. 1, zawiera następujące dane:
  - 1) imię (imiona) i nazwisko,
  - 2) obywatelstwo (obywatelstwa),
  - 3) miejsce i datę urodzenia,
  - 4) nazwę i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość,
  - 5) adres miejsca zamieszkania w państwie, w którym na stałe wykonuje zawód pielęgniarki, położnej,
  - 6) adres pobytu pielęgniarki, położnej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - 7) cechy identyfikacyjne zaświadczenia wydanego przez odpowiednie władze lub organizacje państwa członkowskiego Unii Europejskiej, potwierdzającego wykonywanie zawodu pielęgniarki, położnej w tym państwie,
  - 8) cechy identyfikacyjne zaświadczenia wydanego przez odpowiednie władze lub organizacje państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub innego dokumentu potwierdzającego posiadanie jednego z dyplomów, świadectw lub innych dokumentów potwierdzających posiadanie formalnych kwalifikacji do wykonywania zawodu pielęgniarki, położnej,

- 9) cechy identyfikacyjne polisy ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej dotyczącej wykonywania zawodu pielęgniarki, położnej lub innego dokumentu potwierdzającego indywidualne lub zbiorowe środki zabezpieczenia w zakresie odpowiedzialności zawodowej,
  - 10) okres, o ile jego określenie jest możliwe, miejsce i charakter zamierzonego okazjonalnego i czasowego wykonywania zawodu.
3. Okręgowa izba pielęgniarek i położnych może zwrócić się do odpowiedniej władzy lub organizacji państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym pielęgniarka, położna na stałe wykonuje zawód pielęgniarki, położnej o przedstawienie informacji potwierdzających, że pielęgniarka lub położna prowadzi działalność zgodnie z prawem, wykonuje zawód w sposób należyty, jak również, że nie zostały na nią nałożone kary dyscyplinarne lub sankcje karne związane z wykonywaniem zawodu.
  4. Okręgowa izba pielęgniarek i położnych, na wniosek odpowiedniej władzy lub organizacji państwa członkowskiego Unii Europejskiej, udostępnia informacje pomocne przy rozpatrywaniu skarg składanych przez świadczeniobiorcę na pielęgniarki, położne czasowo i okazjonalnie wykonujące zawód. Świadczeniobiorca, który złożył skargę, jest informowany o sposobie rozpatrzenia skargi.
  5. Wpis do rejestru określonego w ust. 1 oraz dokonywanie zmian w tym rejestrze jest bezpłatny i nie powoduje opóźnień lub utrudnień w czasowym i okazjonalnym wykonywaniu zawodu.

### **Rozdział 3**

#### **Organy samorządu i ogólne zasady ich działania**

##### **Art. 12.**

Organami okręgowej izby pielęgniarek i położnych są:

- 1) okręgowy zjazd pielęgniarek i położnych,
- 2) okręgowa rada pielęgniarek i położnych,
- 3) okręgowa komisja rewizyjna,
- 4) okręgowy sąd pielęgniarek i położnych,
- 5) okręgowy rzecznik odpowiedzialności zawodowej,

zwane dalej odpowiednio „okręgowym zjazdem”, „okręgową radą”, „okręgowym sądem” i „okręgowym rzecznikiem”.

##### **Art. 13.**

Organami Naczelnej Izby Pielęgniarek i Położnych są:

- 1) Krajowy Zjazd Pielęgniarek i Położnych,
- 2) Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych,
- 3) Naczelna Komisja Rewizyjna,
- 4) Naczelny Sąd Pielęgniarek i Położnych,
- 5) Naczelny Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej,

zwane dalej odpowiednio „Krajowym Zjazdem”, „Naczelną Radą”, „Naczelnym Sądem” i „Naczelnym Rzecznikiem”.

**Art. 14.**

1. Kadencja organów izby trwa 4 lata.
2. Tę samą funkcję w organach izby można pełnić nie dłużej niż przez dwie następujące po sobie kadencje.

**Art. 15.**

1. Czynne prawo wyborcze przysługuje wszystkim członkom izby z wyłączeniem zawieszonych w prawie wykonywania zawodu.
2. Bierne prawo wyborcze przysługuje wszystkim członkom izby, z wyłączeniem ukaranych karą wymienioną w art. 39 ust. 1 pkt 2, 3 i 4.
3. Na członków okręgowych sądów i Naczelnego Sądu mogą kandydować pielęgniarki i położne mające co najmniej 7-letni staż pracy w zawodzie.
4. Wybory do organów izby odbywają się w głosowaniu tajnym, przy nieograniczonej liczbie kandydatów.

**Art. 16.**

Mandat członka organu izby wygasa wskutek:

- 1) zrzeczenia się mandatu,
- 2) skreślenia z listy członków okręgowej izby,
- 3) ukarania prawomocnym orzeczeniem okręgowego sądu lub Naczelnego Sądu karami określonymi w art. 39 ust. 1 pkt 2, 3 i 4,
- 4) odwołania przez organ, który dokonał wyboru,
- 5) skazania prawomocnym wyrokiem na karę dodatkową pozbawienia praw publicznych lub zakazu wykonywania zawodu pielęgniarki lub położnej.

**Art. 17.**

Uchwały organów izby podejmowane są zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej połowy członków tego organu.

**Art. 18.**

1. Członkowie organów izby pełnią swoje obowiązki nieodpłatnie.
2. Krajowy Zjazd ustali wykaz stanowisk w organach izby, których pełnienie może być wynagradzane.
3. Naczelna Rada ustala zasady wynagradzania osób pełniących obowiązki na stanowiskach określonych w ust. 2.
4. Wysokość wynagrodzenia ustala dla członków organów Naczelnej Izby - Naczelna Rada, a dla członków organów okręgowej izby - okręgowa rada.

**Art. 19.**

1. Na wniosek okręgowej rady lub Naczelnej Rady, pracodawca obowiązany jest zwolnić od pracy pracownika pełniącego funkcję z wyboru w organach izby lub wykonującego czynności na rzecz izby, bez prawa do wynagrodzenia.

2. Naczelna Rada określa zasady i tryb kompensacji wynagrodzenia przez organy samorządu na czas zwolnień od pracy, o których mowa w ust.1, oraz tryb zwrotu kosztów podróży i innych uzasadnionych wydatków poniesionych przez członka w związku z wykonywaniem czynności na rzecz izby, na zasadach przewidzianych dla pracownika.

## **Rozdział 4**

### **Organy okręgowej izby**

#### **Art. 20.**

Najwyższym organem okręgowej izby jest okręgowy zjazd.

#### **Art. 21.**

1. W okręgowym zjeździe uczestniczą delegaci wybrani w rejonach obejmujących swym zasięgiem część obszaru działania izby.
2. Zasady podziału izby na rejony oraz liczbę delegatów biorących udział w okręgowym zjeździe ustala okręgowa rada.
3. W okręgowym zjeździe mogą uczestniczyć z głosem doradczym, nie będący delegatami członkowie ustępującej okręgowej rady, okręgowej komisji rewizyjnej, okręgowego sądu oraz okręgowy rzecznik i jego zastępcy.

#### **Art. 22.**

1. Okręgowy zjazd odbywa się raz w roku i jest zwoływany przez okręgową radę.
2. Nadzwyczajny okręgowy zjazd zwołuje okręgowa rada:
  - 1) z własnej inicjatywy,
  - 2) na wniosek Naczelnej Rady,
  - 3) na wniosek okręgowej komisji rewizyjnej,
  - 4) na wniosek co najmniej 1/5 członków okręgowej izby.
3. Nadzwyczajny okręgowy zjazd zwołuje się w ciągu miesiąca od dnia wpływu wniosku.

#### **Art. 23.**

Okręgowy zjazd w szczególności:

- 1) ustala zasady gospodarki finansowej izby oraz uchwała budżet,
- 2) rozpatruje i zatwierdza roczne i kadencyjne sprawozdania okręgowej rady, okręgowej komisji rewizyjnej, okręgowego sądu i okręgowego rzecznika,
- 3) ustala liczbę członków oraz szczegółową organizację, zasady i tryb działania organów izby,
- 4) dokonuje wyboru przewodniczącego i członków: okręgowej rady, okręgowej komisji rewizyjnej, okręgowego sądu oraz wybiera okręgowego rzecznika i jego zastępców,
- 5) wybiera delegatów na Krajowy Zjazd,
- 6) odwołuje członków organów izby przed upływem kadencji,

- 7) udziela absolutorium ustępującej okręgowej radzie,
- 8) podejmuje uchwały w innych sprawach objętych zakresem działania izby.

#### **Art. 24.**

1. Okręgowa rada wykonuje zadania samorządu na obszarze działania izby, a w szczególności:
  - 1) wykonuje uchwały okręgowego zjazdu,
  - 2) stwierdza prawo wykonywania zawodów pielęgniarstwa i położniczego,
  - 3) prowadzi rejestr pielęgniarek i rejestr położnych,
  - 4) dokonuje wpisu członków na listę okręgowej izby oraz skreśla ich z tej listy,
  - 5) powołuje komisje problemowe i kieruje ich pracą,
  - 6) prowadzi bieżące sprawy izby i wykonuje zadania zlecone przez Naczelną Radę,
  - 7) składa roczne i kadencyjne sprawozdania z działalności oraz wykonania budżetu przed okręgowym zjazdem,
  - 8) współpracuje z terenowymi organami administracji rządowej oraz z samorządem terytorialnym.
2. Do uchwały okręgowej rady w sprawie stwierdzenia prawa wykonywania zawodu, wpisania na listę członków okręgowej rady bądź skreślenia z tej listy stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego odnoszące się do decyzji administracyjnych.
3. Minister właściwy do spraw zdrowia może zaskarżyć do sądu administracyjnego prawomocną uchwałę samorządu pielęgniarek i położnych w sprawach, o których mowa w ust. 2.
4. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej w porozumieniu z Naczelną Radą, w drodze rozporządzenia, określa tryb postępowania w sprawach stwierdzania prawa wykonywania zawodu pielęgniarstwa lub położniczego.
5. (uchylony).

#### **Art. 25.**

1. W skład prezydium okręgowej rady wchodzi: przewodniczący rady wybrany przez okręgowy zjazd oraz wybrani przez radę spośród jej członków: wiceprzewodniczący, sekretarz, skarbnik i członkowie.
2. Prezydium działa w imieniu rady w sprawach określonych jej uchwałą, z wyjątkiem spraw określonych w art. 24 ust. 1 pkt 7.
3. Przewodniczącemu okręgowej komisji rewizyjnej, przewodniczącemu okręgowemu sądu oraz okręgowemu rzecznikowi służy prawo do udziału w posiedzeniach okręgowej rady i jej prezydium.

#### **Art. 26.**

Okręgowa komisja rewizyjna:

- 1) kontroluje działalność, w szczególności finansową i gospodarczą, okręgowej rady,

- 2) składa sprawozdania okręgowemu zjazdowi i Naczelnej Komisji Rewizyjnej,
- 3) występuje z wnioskiem w sprawie udzielenia absolutorium okręgowej radzie.

#### **Art. 27.**

Okręgowy sąd:

- 1) rozpatruje sprawy z zakresu odpowiedzialności zawodowej pielęgniarek i położnych wniesione przez okręgowego rzecznika oraz sprawuje sądownictwo polubowne,
- 2) składa okręgowej radzie okresowe informacje o stanie prowadzonych spraw,
- 3) składa okręgowemu zjazdowi roczne i kadencyjne sprawozdania.

#### **Art. 28.**

Okręgowy rzecznik prowadzi postępowanie wyjaśniające oraz sprawuje funkcję oskarżyciela w sprawach z zakresu odpowiedzialności zawodowej pielęgniarek i położnych.

### **Rozdział 5**

#### **Organy Naczelnej Izby**

#### **Art. 29.**

Najwyższym organem Naczelnej Izby jest Krajowy Zjazd.

#### **Art. 30.**

1. W Krajowym Zjeździe biorą udział delegaci wybrani przez okręgowe zjazdy oraz, z głosem doradczym, nie będący delegatami, członkowie ustępujących organów Naczelnej Izby, wymienionych w art. 13 pkt 2-5.
2. Liczbę delegatów z poszczególnych okręgowych izb określa Naczelna Rada.
3. Krajowy Zjazd zwołuje Naczelna Rada co cztery lata.
4. Nadzwyczajny Krajowy Zjazd zwołuje Naczelna Rada:
  - 1) z własnej inicjatywy,
  - 2) na wniosek Naczelnej Komisji Rewizyjnej,
  - 3) na wniosek co najmniej 1/3 okręgowych rad.
5. Nadzwyczajny Krajowy Zjazd zwołuje się w ciągu trzech miesięcy od dnia wpłynięcia wniosku.

#### **Art. 31.**

Krajowy Zjazd w szczególności:

- 1) uchwała zasady etyki zawodowej,
- 2) ustala standardy zawodowe i standardy kwalifikacji zawodowych pielęgniarek i położnych obowiązujące na poszczególnych stanowiskach pracy,
- 3) zajmuje stanowisko w sprawie kierunków rozwoju pielęgniarstwa,
- 4) uchwała program działania samorządu,

- 5) uchwała regulaminy organów Naczelnej Izby i ramowe regulaminy organów okręgowych izb,
- 6) ustala regulamin wyborów do organów izb oraz tryb odwoływania ich członków,
- 7) ustala liczbę członków organów Naczelnej Izby i liczbę zastępców Naczelnego Rzecznika,
- 8) wybiera Prezesa i członków Naczelnej Rady, przewodniczącego i członków Naczelnej Komisji Rewizyjnej i Naczelnego Sądu oraz Naczelnego Rzecznika i jego zastępców,
- 9) uchwała zasady gospodarki finansowej Naczelnej Izby,
- 10) rozpatruje i zatwierdza sprawozdania organów Naczelnej Izby,
- 11) określa wysokość składki członkowskiej oraz zasady jej podziału,
- 12) podejmuje uchwałę w sprawie udzielenia absolutorium Naczelnej Radzie.

### **Art. 32.**

1. W skład Naczelnej Rady wchodzi:
  - 1) Prezes Naczelnej Rady,
  - 2) członkowie wybrani przez Krajowy Zjazd,
  - 3) przewodniczący okręgowych rad.
2. Naczelna Rada wybiera spośród siebie Prezydium. Prezydium Naczelnej Rady stanowią: Prezes i wybrani przez Naczelną Radę wiceprezesi, sekretarz, skarbnik i członkowie.
3. Prezydium działa w imieniu rady w sprawach określonych jej uchwałą, z wyjątkiem uchwalenia budżetu.

### **Art. 33.**

1. Naczelna Rada kieruje działalnością samorządu w okresie między Krajowymi Zjazdami, a w szczególności:
  - 1) wykonuje uchwały Krajowego Zjazdu,
  - 2) analizuje i opiniuje kierunki rozwoju ochrony zdrowia ludności,
  - 3) przygotowuje wnioski dotyczące zasad etyki zawodowej,
  - 4) reprezentuje samorząd,
  - 5) rozpatruje odwołania od uchwał okręgowych rad,
  - 6) uchwała budżet organów Naczelnej Izby oraz rozpatruje sprawozdanie z jego wykonania,
  - 7) podejmuje uchwały w innych sprawach należących do samorządu, nie zastrzeżonych dla innych organów,
  - 8) ustala wzory pieczęci organów samorządu,
  - 9) prowadzi Centralny Rejestr Pielęgniarek i Położnych.
2. Naczelna Rada może powoływać stałe lub doraźne komisje lub zespoły robocze.
3. Naczelna Rada może zwrócić się do okręgowej rady o podjęcie uchwały w określonej sprawie należącej do zakresu jej działania. Uchwała okręgowej rady po-

winna być podjęta w ciągu miesiąca od dnia doręczenia uchwały Naczelnej Rady.

4. Naczelna Rada uchyla uchwałę okręgowej rady sprzeczną z prawem, regulaminem wydanym na podstawie ustawy lub uchwałą wyższego organu.

#### **Art. 34.**

W posiedzeniach Naczelnej Rady i jej prezydium mają prawo uczestniczyć, z głosem doradczym, Przewodniczący Naczelnej Komisji Rewizyjnej, Przewodniczący Naczelnego Sądu oraz Naczelny Rzecznik.

#### **Art. 35.**

Naczelna Komisja Rewizyjna:

- 1) kontroluje działalność, w szczególności finansową i gospodarczą, Naczelnej Rady oraz instytucji samopomocowych,
- 2) przedstawia Krajowemu Zjazdowi sprawozdanie wraz z wnioskiem w sprawie absolutorium dla Naczelnej Rady,
- 3) przedstawia Naczelnej Radzie coroczne informacje o wynikach przeprowadzonych kontroli,
- 4) sprawuje nadzór nad działalnością okręgowych komisji rewizyjnych.

#### **Art. 36.**

Naczelny Sąd:

- 1) rozpoznaje sprawy z zakresu odpowiedzialności zawodowej pielęgniarek i położnych,
- 2) składa Naczelnej Radzie okresowe sprawozdania o stanie prowadzonych spraw,
- 3) składa Krajowemu Zjazdowi sprawozdanie kadencyjne.

#### **Art. 37.**

Naczelny Rzecznik prowadzi postępowanie w sprawach odpowiedzialności zawodowej pielęgniarek i położnych, o których mowa w art. 40 ust. 3 oraz sprawuje funkcję oskarżyciela przed Naczelnym Sądem.

### **Rozdział 6**

#### **Odpowiedzialność zawodowa**

#### **Art. 38.**

Członkowie samorządu podlegają odpowiedzialności zawodowej przed sądami pielęgniarek i położnych za postępowanie sprzeczne z zasadami etyki zawodowej oraz za zawinione naruszenie przepisów dotyczących wykonywania zawodu pielęgniarki i położnej.

**Art. 39.**

1. Sąd pielęgniarek i położnych może orzec jedną z następujących kar:
  - 1) upomnienie,
  - 2) nagana,
  - 3) zakaz pełnienia funkcji kierowniczych w zakładach służby zdrowia na okres od 1 do 5 lat,
  - 4) zawieszenie prawa wykonywania zawodu pielęgniarki lub położnej na okres od 6 miesięcy do 3 lat,
  - 5) pozbawienie prawa wykonywania zawodu pielęgniarki lub położnej.
2. Pielęgniarsce i położnej, ukaranej przez Naczelny Sąd w II instancji karą wymienioną w ust. 1 pkt 4 i 5, przysługuje prawo wniesienia odwołania do właściwego ze względu na miejsce zamieszkania obwinionego sądu apelacyjnego - sądu pracy i ubezpieczeń społecznych w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia wraz z uzasadnieniem.
3. Do rozpoznania odwołania stosuje się przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o apelacji. Od orzeczenia sądu apelacyjnego kasacja nie przysługuje.

**Art. 40.**

1. Sprawy odpowiedzialności zawodowej pielęgniarek i położnych rozpatrują okręgowe sądy i Naczelny Sąd.
2. Okręgowy sąd orzeka jako I instancja; w sprawach członków okręgowej rady i okręgowej komisji rewizyjnej, orzeka okręgowy sąd wyznaczony przez Naczelny Sąd.
3. Naczelny Sąd:
  - 1) rozpatruje odwołania od orzeczeń okręgowych sądów,
  - 2) orzeka jako I instancja w sprawach odpowiedzialności zawodowej członków: Naczelnej Rady, Naczelnej Komisji Rewizyjnej, Naczelnego Sądu, Naczelnego Rzecznika i jego zastępców, a także członków okręgowych sądów, okręgowych rzeczników i ich zastępców,
  - 3) rozpatruje odwołania od orzeczeń wydanych w trybie określonym w pkt 2.

**Art. 41.**

1. Pielęgniarka lub położna, wobec której sąd w I instancji orzekł karę wymienioną w art. 39 ust. 1 pkt 3, 4 i 5, może być przez ten sąd tymczasowo zawieszona w czynnościach zawodowych. Postanowienie o zawieszeniu wydaje sąd z urzędu lub na wniosek rzecznika.
2. Postanowienie sądu o tymczasowym zawieszeniu jest natychmiast wykonalne. Jeżeli okres tymczasowego zawieszenia trwa dłużej niż trzy miesiące, Naczelny Sąd bada z urzędu zasadność zawieszenia.
3. Za okres tymczasowego zawieszenia w czynnościach zawodowych pielęgniarka i położna zachowuje prawo do dotychczasowego wynagrodzenia oraz do innych świadczeń ze stosunku pracy. Pracodawca może w tym czasie powierzyć pielęgniarsce lub położnej, za jej zgodą, wykonywanie innej pracy.

**Art. 42.**

1. W razie uniewinnienia lub umorzenia postępowania w wyniku rewizji nadzwyczajnej lub wznowienia postępowania, pielęgniarce i położnej przysługuje roszczenie w stosunku do okręgowej izby o odszkodowanie za szkodę pozostającą w związku przyczynowym z prowadzonym postępowaniem lub wydanym orzeczeniem.
2. Roszczenie o odszkodowanie wygasa w razie niezgłoszenia wniosku w terminie rocznym od daty uprawomocnienia się orzeczenia, o którym mowa w ust. 1.
3. W sprawach roszczeń o odszkodowanie orzeka sąd powszechny.

**Art. 43.**

Na wniosek pielęgniarki lub położnej orzeczenie o uniewinnieniu lub umorzeniu postępowania w jej sprawie z zakresu odpowiedzialności zawodowej podlega opublikowaniu w organie prasowym samorządu.

**Art. 44.**

1. Pielęgniarka lub położna zawieszona w prawie wykonywania zawodu lub tymczasowo zawieszona w czynnościach zawodowych, nie może wykonywać praktyki zawodowej w żadnej formie.
2. Kara pozbawienia prawa wykonywania zawodu pociąga za sobą skreślenie z listy członków okręgowej izby bez prawa ubiegania się o ponowny wpis.
3. W razie prawomocnego ukarania karą wymienioną w art. 39 ust. 1 pkt 4 i 5, stosunek pracy pielęgniarki lub położnej wygasa z mocy prawa. Wygaśnięcie to pociąga za sobą skutki, jakie przepisy prawa wiążą z rozwiązaniem umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika.
4. W razie uniewinnienia, umorzenia postępowania w wyniku rewizji nadzwyczajnej lub wznowienia postępowania, pielęgniarka lub położna, z którą stosunek pracy wygasł na podstawie ust. 3, powinna być ponownie zatrudniona, jeżeli zgłosi ona gotowość powrotu pracodawcy w ciągu 14 dni od uprawomocnienia się orzeczenia uniewinniającego lub umarzającego postępowanie.

**Art. 45.**

1. Jeżeli w postępowaniu w sprawie odpowiedzialności zawodowej świadek lub biegły nie stawił się na rozprawę bez usprawiedliwienia albo bezpodstawnie odmawia zeznań, sąd pielęgniarek i położnych może zwrócić się do sądu rejonowego, właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby wezwanej, o przesłuchanie jej w charakterze świadka lub biegłego na okoliczności wskazane przez sąd pielęgniarek i położnych. O terminie przesłuchania sąd zawiadamia strony, a protokół przesłuchania przesyła sądowi pielęgniarek i położnych.
2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio, jeżeli świadek lub biegły nie stawił się bez usprawiedliwienia na wezwanie rzecznika odpowiedzialności zawodowej albo bezpodstawnie odmawia złożenia przed nim zeznań.

**Art. 46.**

1. Postępowanie w sprawie odpowiedzialności zawodowej o ten sam czyn toczy się niezależnie od postępowania karnego lub postępowania dyscyplinarnego wszczętego w jednostce organizacyjnej, w której przepisy szczególne przewidują takie postępowanie. Może ono jednak być zawieszona do czasu ukończenia postępowania karnego.

**Art. 47.**

1. Postępowania w sprawie odpowiedzialności zawodowej nie wszczyna się, a wszczęte umarza, jeżeli zaszła okoliczność, która według Kodeksu postępowania karnego wyłącza ściganie.
2. W razie śmierci obwinionego przed ukończeniem postępowania w sprawie odpowiedzialności zawodowej, toczy się ono nadal, jeżeli zażąda tego w terminie dwóch miesięcy od daty zgonu obwinionego jego małżonek, krewny w linii prostej, brat lub siostra.

**Art. 48.**

1. Nie można wszcząć postępowania w sprawie odpowiedzialności zawodowej, jeżeli od chwili popełnienia czynu upłynęły trzy lata.
2. Jeżeli czyn zawiera znamiona przestępstwa, przedawnienie w sprawie odpowiedzialności zawodowej nie następuje wcześniej niż przedawnienie karne.
3. Bieg przedawnienia przerywa każda czynność rzecznika odpowiedzialności zawodowej.
4. Karalność przewinienia ustaje, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynęło 5 lat.

**Art. 49.**

1. Naczelna Rada prowadzi rejestr ukaranych pielęgniarek i położnych.
2. Usunięcie z rejestru ukaranych zapisu o ukaraniu następuje z urzędu po upływie:
  - 1) 1 roku od uprawomocnienia się orzeczenia o ukaraniu karą nagany lub upomnienia,
  - 2) 2 lat od zakończenia kary zakazu pełnienia funkcji kierowniczych w zakładach służby zdrowia,
  - 3) 3 lat od zakończenia kary zawieszenia prawa wykonywania zawodu, jeżeli pielęgniarzka lub położna nie zostanie w tym czasie ukarana lub nie zostanie wszczęte przeciwko niej postępowanie w sprawie odpowiedzialności zawodowej.
3. Nie usuwa się z rejestru zapisu o karze pozbawienia prawa do wykonywania zawodu.

**Art. 50.**

Obwiniony może przybrać w postępowaniu w sprawie odpowiedzialności zawodowej obrońców.

**Art. 51.** (skreślony).**Art. 52.**

Członkowie sądów pielęgniarek i położnych w zakresie orzekania są niezawiśli i podlegają tylko ustawom oraz obowiązującym zasadom etyki zawodowej.

**Art. 53.** (skreślony).**Art. 54.**

1. W sprawach nie uregulowanych w ustawie do postępowania w sprawie odpowiedzialności zawodowej stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego.
2. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej, w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe przepisy dotyczące postępowania w sprawach odpowiedzialności zawodowej pielęgniarek i położnych.

**Rozdział 7****Polubowne rozstrzygnięcie sporów****Art. 55.**

1. Okręgowy sąd, za zgodą stron wyrażoną na piśmie, może rozpatrywać jako sąd polubowny spory między samymi pielęgniarzkami i położnymi, między pielęgniarzkami i położnymi a innymi pracownikami lub instytucjami służby zdrowia, a także między pielęgniarzkami i położnymi a innymi osobami, jeżeli spory te dotyczą wykonywania zawodu pielęgniarki lub położnej.
2. W sprawach, o których mowa w ust. 1, okręgowy sąd stosuje odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania cywilnego.

**Rozdział 8****Majątek i gospodarka finansowa****Art. 56.**

Samorząd może prowadzić działalność gospodarczą.

**Art. 57.**

1. Na majątek samorządu pielęgniarek i położnych składają się środki finansowe oraz mienie ruchome i nieruchome.
2. Majątek samorządu powstaje:
  - 1) ze składek członkowskich,
  - 2) z zapisów, darowizn, dotacji,
  - 3) z wpływów z działalności gospodarczej,
  - 4) z innych wpływów.

3. Majątkiem izby zarządza właściwa rada.

#### **Art. 58.**

Izby pielęgniarek i położnych otrzymują z budżetu państwa środki finansowe na pokrycie kosztów tych czynności określonych w ustawie, które dotychczas były wykonywane przez organy administracji państwowej.

#### **<Art. 58a.**

**Izby pielęgniarek i położnych otrzymują z budżetu państwa środki finansowe na pokrycie kosztów związanych z działalnością informacyjną, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 8a.>**

#### **Art. 59.**

Nieopłacone w terminie składki członkowskie i koszty postępowania w sprawach odpowiedzialności zawodowej, podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

### **Rozdział 9**

#### **Zmiany w przepisach obowiązujących**

**dodany art. 58a  
wchodzi w życie z  
dniem uzyskania  
przez RP członko-  
stwa w UE (Dz.U.  
2002 r. Nr 62, poz.  
559)**

#### **Art. 60.**

W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o położnych (Dz.U. z 1934 r. Nr 5, poz. 41 i Nr 110, poz. 976) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 2 otrzymuje brzmienie:

„Art.2. Właściwa okręgowa rada pielęgniarek i położnych może stwierdzić prawo wykonywania zawodu położnej osobie, która ukończyła szkołę położnych za granicą, uznaną przez Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej za równorzędną z dyplomem polskiej szkoły pielęgniarek lub położnych.”;

2) art. 4 otrzymuje brzmienie:

„Art.4.1. Przed przystąpieniem do wykonywania zawodu położna obowiązana jest uzyskać we właściwej okręgowej radzie pielęgniarek i położnych stwierdzenie prawa wykonywania zawodu.

2. Okręgowa rada pielęgniarek i położnych wydaje pielęgniarce zaświadczenie o prawie wykonywania zawodu.

3. Położna, która zgłosiła zamiar wykonywania zawodu po upływie pięciu lat od ukończenia nauki lub która przerwała wykonywanie zawodu na okres dłuższy niż pięć lat, może być zobowiązana przez okręgową radę pielęgniarek i położnych do uprzedniego odbycia przeszkolenia. Program i zasady przeszkolenia ustala okręgowa rada pielęgniarek i położnych.”;

3) art. 5 otrzymuje brzmienie:

- „Art.5. 1. Położna ujawniająca niezdolność do wykonywania zawodu, wywołaną w szczególności chorobą psychiczną, narkomanią, alkoholizmem, niedołęstwem lub kalectwem, może być pozbawiona, przez okręgową radę pielęgniarek i położnych, prawa wykonywania zawodu na stałe lub na okres trwania niezdolności, na podstawie orzeczenia komisji lekarskiej.
2. W przypadku gdy położna odmawia poddania się badaniu przez komisję wymienioną w ust. 1 lub gdy okręgowa rada pielęgniarek i położnych na podstawie wyników postępowania wyjaśniającego uzna, że dalsze wykonywanie zawodu przez położną grozi niebezpieczeństwem dla osób, nad którymi sprawuje opiekę, okręgowa rada pielęgniarek i położnych może zawiesić położną w prawie wykonywania zawodu.
3. Postępowanie w sprawach pozbawienia prawa wykonywania zawodu jest poufne.
4. Do uchwały okręgowej rady pielęgniarek i położnych w sprawie pozbawienia prawa wykonywania zawodu w przypadkach, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego odnoszące się do decyzji administracyjnej.
5. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej może zaskarżyć do Naczelnego Sądu Administracyjnego prawomocną uchwałę organów samorządu w sprawach, o których mowa w ust. 1, z powodu jej niezgodności z prawem, w trybie określonym w Kodeksie postępowania administracyjnego.
6. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej, po uzgodnieniu z Naczelną Radą Pielęgniarek i Położnych, określa szczegółowe zasady i tryb postępowania w sprawach dotyczących pozbawienia i zawieszenia prawa wykonywania zawodu.”;

4) art. 13 i art. 14 skreśla się.

#### **Art. 61.**

1. W ustawie z dnia 21 lutego 1935 r. o pielęgniarstwie (Dz.U. Nr 27, poz. 199) wprowadza się następujące zmiany:
- 1) w art. 3:
- a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
- „3. Właściwa okręgowa rada pielęgniarek i położnych może stwierdzić prawo wykonywania zawodu pielęgniarce osobie, która ukończyła szkołę pielęgniarzką za granicą, uznaną przez Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej za równorzędną z dyplomem polskiej szkoły pielęgniarzkiej.”,
- b) ust. 4 skreśla się;
- 2) art. 5 otrzymuje brzmienie:
- „Art.5. 1. Przed przystąpieniem do wykonywania zawodu pielęgniarce obowiązana jest uzyskać, we właściwej okręgowej radzie pielęgniarek i położnych, stwierdzenie prawa wykonywania zawodu.

2. Okręgowa rada pielęgniarek i położnych wydaje pielęgniarce zaświadczenie o prawie wykonywania zawodu.
3. Pielęgniarka, która zgłosiła zamiar wykonywania zawodu po upływie pięciu lat od ukończenia nauki lub która przerwała wykonywanie zawodu na okres dłuższy niż pięć lat, może być zobowiązana przez okręgową radę pielęgniarek i położnych do uprzedniego odbycia przeszkolenia. Program i zasady przeszkolenia ustala okręgowa rada pielęgniarek i położnych.”;

3) art. 6 otrzymuje brzmienie:

„Art.6.1. Pielęgniarka ujawniająca niezdolność do wykonywania zawodu, wywołaną w szczególności chorobą psychiczną, narkomanią, alkoholizmem, niedołęstwem lub kalectwem, może być pozbawiona, przez okręgową radę pielęgniarek i położnych, prawa wykonywania zawodu na stałe lub na okres trwania niezdolności na podstawie orzeczenia komisji lekarskiej.

2. W przypadku gdy pielęgniarce odmawia poddania się badaniu przez komisję wymienioną w ust. 1 lub gdy okręgowa rada pielęgniarek i położnych, na podstawie wyników postępowania wyjaśniającego uzna, że dalsze wykonywanie zawodu przez pielęgniarce grozi niebezpieczeństwem dla osób, nad którymi sprawuje opiekę, okręgowa rada pielęgniarek i położnych może zawiesić pielęgniarce w prawie wykonywania zawodu.
3. Postępowanie w sprawach pozbawienia prawa wykonywania zawodu jest poufne.
4. Do uchwały okręgowej rady pielęgniarek i położnych w sprawie pozbawienia prawa wykonywania zawodu w przypadkach, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego odnoszące się do decyzji administracyjnej.
5. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej może zaskarżyć do Naczelnego Sądu Administracyjnego prawomocną uchwałę organów samorządu w sprawach, o których mowa w ust. 1, z powodu jej niezgodności z prawem w trybie określonym w Kodeksie postępowania administracyjnego.
6. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej, po uzgodnieniu z Naczelną Radą Pielęgniarek i Położnych, określa szczegółowe zasady i tryb postępowania w sprawach dotyczących pozbawienia i zawieszenia prawa wykonywania zawodu.”;

4) w art. 22:

- a) dotychczasowa treść otrzymuje oznaczenie ust. 1,
- b) dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Ilekroć w ustawie jest mowa o „pielęgniarce” należy przez to rozumieć również „asystentkę pielęgniarską.”.

2. Użyte w ustawie, o której mowa w ust. 1, określenie „prawo wykonywania praktyki pielęgniarskiej” jest „prawem wykonywania zawodu” w rozumieniu niniejszej ustawy.

## Rozdział 10

### Przepisy przejściowe i końcowe

#### Art. 62.

1. Pielęgniarki i położne, które w dniu wejścia w życie ustawy posiadały prawo wykonywania zawodu w rozumieniu dotychczas obowiązujących przepisów, zachowują to prawo.
2. Pielęgniarki i położne, które w dniu wejścia w życie ustawy figurowały w rejestrach prowadzonych przez organy administracji państwowej, wpisuje się z urzędu na listę członków właściwej okręgowej izby.

#### Art. 63.

1. Czyny pielęgniarek i położnych popełnione przed dniem wejścia w życie ustawy, a stanowiące w myśl przepisów dotychczasowych wykroczenia zawodowe, uważa się za przewinienia w zakresie odpowiedzialności zawodowej w rozumieniu ustawy.
2. Sprawy wszczęte przez komisje kontroli zawodowej, a nie zakończone prawomocnie, a także sprawy wszczęte przez rzeczników dobra służby zdrowia lub prowadzone przed komisjami kontroli zawodowej, podlegają przekazaniu odpowiednio właściwym rzecznikom lub sądom pielęgniarek i położnych w ciągu trzech miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy i są nadal prowadzone według jej przepisów.

#### Art. 64.

Do czasu uchwalenia zasad etyki zawodowej pielęgniarek i położnych, o których mowa w art. 31 pkt 1, sądy pielęgniarek i położnych stosują „Zasady etyki zawodowej polskiej pielęgniarki i położnej”, opracowane przez Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego.

#### Art. 65.

Do czasu wydania przepisów wykonawczych przewidzianych w ustawie zachowują moc przepisy dotychczasowe, o ile nie są z nią sprzeczne.

#### Art. 66.

Do członków samorządu pielęgniarek i położnych nie mają zastosowania przepisy ustawy z dnia 18 lipca 1950 r. o odpowiedzialności zawodowej fachowych pracowników służby zdrowia (Dz. U. Nr 36, poz. 332).

#### Art. 67.

Minister Zdrowia i Opieki Społecznej po zasięgnięciu opinii Ogólnopolskiego Komitetu Organizacyjnego Izb Pielęgniarek i Położnych powoła, w terminie 1 miesiąca od dnia ogłoszenia ustawy, Komitet Organizacyjny Samorządu Pielęgniarek i Położnych, zwany dalej „Komitetem”.

**Art. 68.**

1. Zadaniem Komitetu jest:

- 1) opracowanie regulaminów: wyboru delegatów na Krajowy Zjazd i wyboru organów okręgowych izb oraz projektu regulaminu pierwszego Krajowego Zjazdu,
- 2) ustalenie liczby, obszaru i siedzib tymczasowych okręgowych izb,
- 3) zwołanie, zgodnie z przepisami ustawy, pierwszych zjazdów tymczasowych okręgowych izb oraz Krajowego Zjazdu.

2. Do czasu wyboru krajowych organów samorządu Komitet ma uprawnienia Naczelnej Rady.

3. Do członków Komitetu, delegatów na pierwszy Krajowy Zjazd oraz osób wykonujących czynności związane z organizacją samorządu stosuje się odpowiednio przepisy art. 19.

4. Prezydenci i burmistrzowie miast, na których terenie ustalono siedziby Naczelnej Izby i okręgowych izb, zapewnią warunki lokalowe i techniczne niezbędne dla ich działalności.

5. Koszty działania Komitetu pokrywa Skarb Państwa.

**Art. 69.**

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z wyjątkiem art. 7, art. 8, art. 38-55, art. 62, art. 63 oraz art. 66, które wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.